

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XV.

V Celovcu, 10. prosinca 1896.

Štev. 1.

Opomini za volitve.

III. Volilna postava.

Treba je poznati tudi volilno postavu, kdo sme voliti in kako se voli. Za državni in deželni zbor so te določbe enake, za občinske volitve so drugačne, pa teh letos ne bo, torej bomo govorili danes le o volilni postavi za državni in deželni zbor. Da ima kdo volilno pravico, treba mu je imeti sledeče lastnosti: 1. mora biti avstrijski državljani; 2. moškega spola; 3. polnoleten (24 let star); 4. sam svoj gospodar; 5. mora plačati najmanj 5 gld. cesarskega davka z vojno doklado (deželne in občinske doklade se ne uštevajo); 6. ne sme biti drugih zadržkov. Kteri so pa tisti zadržki? Volilno pravico zgubi, kdor pride pod varha (kuratorja) ali pa v konkurz (krido); nadalje tisti, ki dobivajo miloščino iz občinske blagajnice, ali če so jo še pred letom dobivali. Kdor je bil kaznovan zavolj tatvine ali goljufije, zgubi volilno pravico za 5 let, ako je bilo njegovo dejanje sojeno kot „hudodelstvo“ (Verbrechen), in za 3 leta, ako se je spoznalo le za „prestop“ (Vergehen). — Vsak sme le enkrat voliti. Če ima graščak tudi v mestu hišo, vendar voli le z graščaki, ne pa tudi z mestjani; in mestjan, ki v mestu stanuje ter ima tam volilno pravico, voli z mestjani, ne pa tudi s kmeti, če bi kako kmetijo imel. Kdor ima več posestev v raznih občinah, voli le tam, kjer stanuje. — Kmetje ne volijo poslance naravnost sami, kakor velja za mestjane, ampak oni volijo najprej volilne može in še le tisti grejo potem poslance voliti. Na vsakih 500 duš se voli 1 volilni mož in po vrhu še eden, ako je le ena glava črez; če ima tedaj občina 1000 duš, voli 2 moža, ako je pa 1001 duš, voli že 3 volilne može. Volilci se zberejo na določeni čas pri županu ali kjer jim je napovedano. Vsak zapiše na en listek toliko imen, kolikor jih tista občina voli. Volilna komisija ta imena zapiše, in tisti može, ki so dobili največ glasov, so izvoljeni za volilne može. Okrajni glavar jim pošlje poverilne izkaznice (Legitimationskarten), ktere morajo dobro shraniti, ker jih morajo pri sebi imeti in pokazati, kedar volijo poslance. Če bi okrajni glavar na ktereга od izvoljenih mož pozabil, da bi mu ne poslal izkaznice, naj se tisti sam podá h glavarstvu in naj izkaznico tirja. — Velike važ-

nosti je pri volitvah „imenik volilcev“, kjer so vsi volilci tiste občine po vrsti zapisani. Ta imenik mora župan narediti in na ogled postaviti; župan mora tudi naznaniti, ktere dni bo imenik na ogled postavljen, da ga sme vsak volilec pregledati, ali ni morda kdo po krivici izpuščen, ali pa kdo upisan, čeravno mu volilna pravica ne gre. Ako volilec, ki je prišel imenik pregledovat, kako zmoto najde, jo pokaže županu, in če jo tisti popravi, je stvar v redu. Ako bi se pa župan branil, naj naredi volilec pismeno pritožbo ali „reklamacijo“, ktero mora župan v treh dneh predložiti okrajnemu glavarstvu. Ako bi tudi glavar pritožbo nepovoljno razsodil, odprta je tri dni pritožba na deželnega predsednika. Kakor tisti razsodi, tako obvelja. — Dan glavne volitve naznani vlada s plakati in naznanili po časnikih. Tisti dan, navadno dopoldne ob 9. uri, se zberejo volilni može v volilni dvorani in izvolijo najprej volilno komisijo. Potem se še le volitev začne. Brez poverilne izkaznice nobeden ne sme voliti, zato naj je nobeden ne pozabi doma. — Volilni okraji na Koroškem bodo našim Slovencem itak že znani; vendar jih še enkrat naštejemo. Za državni zbor volijo kmetijske občine 4 poslance, in sicer volijo skupaj 1. okrajne sodnije Pliberk, Železna Kapla, Doberla ves, Velikovec, Celovec in Trg (Feldkirchen); 2. okrajne sodnije Borovlje, Rožak, Beljak, Paternion, Trbiž in Podklošter; 3. in 4. volilni okraj sta pa večidel nemška, tam moramo Slovenci nemškim katoličanom prvo besedo pustiti; mi jim zamoremo le nekoliko pomagati, kakor smo lani storili. Z nemškim volilnim okrajem Spital - Št. Mohor volijo namreč slovenske občine Brdo, Goriče, Blače in Št. Štefan. V spodnjem kraju pa voli z labudskimi Nemei občina Spodnji Dravograd. — Za deželni zbor pa je 5 volilnih okrajev z 9 poslanci, kjer smo Slovenci prizadeti. Volijo namreč skupaj: okrajne sodnije Pliberk, Kapla, Doberla ves, Velikovec 2 poslance; okr. sodnije Borovlje, Celovec, Trg 2 poslance; okr. sodnije Rožak, Beljak, Paternion 2 poslance; okr. sodnije Podklošter, Trbiž, Št. Mohor, Koriče 2 poslance; mesta Velikovec, Pliberk in Kapla 1 poslanca. V zvezi z nemško katoliško stranko zamogli bomo že kak uspeh doseči, pa delati je treba in se kaj potruditi. „Brez muje se še ne obuje.“

Dopisi prijateljev.

(Kronski darovi za velikovško šolo.) V „Miru“ štev. 30. do 34. l. l. izkazani zneski v skupni svoti 548 kron 60 beličev odposlali so se dné 19. grudna l. l. v korist velikovške slovenske šole družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani po poštni položnici št. 12. — Dalje so darovali v ta namen: Šimen Presl-Rutar na Žihpoljah 50 beličev; Janez Lubej, župnik v Slov. Šmihelu, 4 krone; preč. gg. dr. Anton Müller, stolni kanonik v Celovcu, 20 kron; dr. Val. Janežič v Celovcu 20 kron; Šimen Greiner, župnik v Št. Jakobu pri Celovcu, 20 kron; Josip Vintar, farni oskrbnik v Bilčevsi, 20 kron; Matevž Ražun, stolni kaplan v Celovcu, 20 kron; Filip Haderlap, urednik v Celovcu, 20 kron; Jurij Springer, trgovec v Mirnipeči, 1 krono; Valentin Limpelj, kaplan v Hodišah, 10 kron; Janko Kinsky, kaplan pri Sv. Lovrencu nad Mariborom, iz hranilne pušice pri g. Pernatu 10 kron. Skupaj 145 kron 50 beličev. Presrečna hvala. Živel! nasledniki!

Iz Žihpolj. (Odgovor županu Sekalniku.) Najprej se županu zahvalim, da je moj dopis iz „Mira“ prestavil in v časniku „Bauernzeitung“ natisnil dal, da so ga tudi taki brali, ki na „Mir“ niso naročeni. Vendar pa bi bilo želeli, da si drugokrat poišče boljšega prestavjalca, ki ne bo tako neokretno prestavjal. Na primer beseda „varh“ se v sodnijskih rečéh ne prestavi „Beschützer“, ampak „Curator“, in beseda „slab gospodar“ to ni „ein schlechter Hausherr“, ampak „ein schwacher Wirtschafter“. — Zdjaj pa k stvari. Župan odgovarja na moj dopis tako, da sebe lepega, mene pa grdega dela. Zato sem svoji časti dolžan, da zopet odgovorim in celo stvar pojasnim, da bo cela fara vedela in spoznala, kdo ima prav. Da se jaz branim za varha postavljen biti, mi ne more nobeden zameriti, kdor moje razmere pozna. Imam le majhno posestvo, pa imam šest ljudi preživiti; tri otroke in 85 letnega očeta, pri delu sva z ženo pa le sama. Sploh bi ne mogel shajati, ko bi ne bil ob enem tudi čevljar in tkalec, da imam še postranski zaslužek. Jaz se imam tedaj sam za se dosti boriti, krivično je, meni nakladati še skrb za drugo družino. Župan v svojem odgovoru našteva račun od Kristofove kmetije, koliko nese najemščina, in da se še morejo plačevati obresti od dolgov, ako se nekaj iz gozda dobi. Tega pa ne omeni, da je on kot varh v lesu že vse posekal; zdjaj ko so sami štori, zdjaj naj pa jaz iz lesa kaj dobim! Nadalje pravi, da so mene zato za varha postavili, da bi jaz Kristofovke ne zapeljeval več v nove dolgove in bi s tem otrk-

Sv. Jožef.

(Iz laščine posnel S. J.)

Bila je pred kratkim petindvajsetletnica, odkar je postavljen veliki ožak sv. Jožef varh sv. katoliški cerkvi in prav takrat je dohajala obilna množica iz vseh pokrajin širne zemlje v nebeški Jeruzalem. Med temi novodošliimi prebivalci nebeškega kraljestva bili so pa nekteri bolj sumljivega obraza in bilo je na njih videti, da niso posebno goreli za čast Božjo, dokler so bivali v svojem umrljivem telesu. Če prav ne smemo misliti, da bi bila med srečnimi nebeščani kaka nevošljivost ali nezadovoljnost ali kako hudobno sumničenje ali kaj takega, zbrali so se vendar le nekteri svetniki, njim na čelu sv. Ivo, menda edini advokat ali odvetnik, ki je v nebesih, in so stopili pred sv. Petra, da bi ga prašali zaradi tega. Odvetnik povzame besedo, rekoč: Veliki vratar nebeškega mesta Jeruzalema! Vsa čast Vašej uzvišenej službi, ki jo tukaj opravljate, pa povejte nam vendar, kako to, da puščate zadnji čas toliko sumljivega ljudstva v nebeško mesto? Poprej se kaj takega ni godilo? — Kako? odvrne začuden sv. Peter; noč in dan imam tu preobilno opravka, preiskujem misli in želje, tehtam besede in djanja in spisujem vstopnice v nebesa, in zdjaj me bote Vi še le dolžili krivice, nezmožnosti ali slabosti? — Ne uznemirjajte se, preblagi nebeški ključar, seže jeden iz deputacije v besedo; prosim, ne uznemirjajte se, pa pogledjte le blagovoljno tega tam, ki se s svojim angeljvarhom spreha v raj. Ali se je videlo pred nekterimi leti kaj enakega v teh nebeških prostorih? Kako mo-

rete pustiti tega sem noter? — Glejte kak obraz, kake roke, zakliče nek sveti kapucin izmed deputacije; kake roke! te pač niso prebirale dosti molek, ampak so držale nož ali kako drugo malovredno orodje. Ta je eden tistih, ki je komaj ubežal večnemu pogubljenju, sprejemši sv. zakramente ob smrtni uri. — Sv. Peter je poslušal te pritožbe, pregledovaje med tem še svoje stare knjige, da bi poižvedel, kdaj in zaradi kakih zaslužeb je temu odprl vrata nebeška; pa zastoj, ga ne najde. — Na moje besedo! odgovori sv. Peter, ta ni šel skoz ta vrata, ampak je moral preskočiti obzidje nebeškega Jeruzalema, kakor svoje dni Dizma, desni razbojnik. Odvetnik se naglo približa vsiljencu, da bi izvedel od njega samega resnico in ga kmalu vjame z nekterimi besedami. Že vem, zakliče sv. Ivo, vračaje se k sv. Petru in svojim tovaršem, že vem! Noben drug ni tega kriv ko sv. Jožef; on pripravlja taka iznenadenja. Ta sveti tesar iz Nazareta, on čisti ženin preblazene naše kraljice in rednik učlovečene Božje besede, našega Gospoda Jezusa, on je postavil svojo delavnico tik obzidja sv. mesta Jeruzalema, predrl je zid in po lestvici, ki si jo je izdelal sam, prejema svoje pobožne častilce in jih pušča skoz svojo delavnico stopiti v kraj nebeškega veselja. — Ko zaslišijo te reči, gredo vsi vkup k omenjeni delavnici in ugledajo skoz zid jamo narajeno in sv. očaka, ki je ravno popravljaj svojo lestvico, da bi jo naredil še širjo in trdnjšo. — Glejte ga no! zakliče sv. Peter, med tem, ko jaz s toliko skrbjo čuvam nebeška vrata, pušča ta duše od te strani ustopiti! Zdjaj razumem, zakaj ima sv. Jožef toliko častilcev na zemlji in jih pridobiva več od dne do dne. Ko ti sem doidejo,

obdajajo srečni in veseli to delavnico in prepevajo hvalnice temu preuzvišenemu varhu mojega gospoda in učenika. — Sv. Jožef pa odvrne mirno smehljaje: In kdo, blagi Peter, je vzrok temu češčenju, ki se skazuje nepoznatemu tesarju nazareškemu? Kdo je postavil vesoljni katoliški svet pod varstvo njegovo? Ali ne tvoji nastopniki in zlasti zadnji Pij in sedanji Leon? — Sv. Peter, kteremu niso bile neznane te zadeve, daje prav sv. Jožefu. Med tem je prišlo tisoč in tisoč izvoljenih duhov do delavnice in so pevali čast in hvalo Najvišjemu, ki si je izvolil ponižnega tesarja in ga storil deliveca Božjih milostij. Sv. Jožef pa, ko je utihnilo hvalno petje, vrnil se je k svoji lestvici, da bi vsprejel zopet novih trum došlih svojih častilcev. Dragi bralci! ali ne bote se tudi vi priporočali mogočnemu varhu vesoljne sv. katoliške cerkve, da tudi Vi po njegovi lestvici kdaj dojdete v kraj večnega veselja?

Iskrice.

Največkrat na to mislimo, kar bi najrajši pozabili.

Spomlad je prelep čas, posebno za oko. Ako bi pa ne bilo jeseni, pritoževal bi se želodec in oko bi se jokalo ž njim.

Konec jeze je začetek pametnega dela.

Ni treba zmirom prestola, da bi bil človek kralj.

Da je letošnje dolensko, kot najzdravejši kislasto

„namizno vino“

(Mahrwein) izvrstne letine, priporočam lastni pridelek, rumene ali rudečkaste barve, po gl. 26.—, lansko po gl. 24.— in primorsko po gl. 21.—, laglje po gl. 17.— hekto, ter v posodah nad 500 litrov po pol goldinarja ceneje.

„Kranjska vinarna v Ljubljani.“

Pristna ÖLZ-ova kava

je od dné do dné bolj priljubljena, ker stori kavo zdravo, okusno, tečno in redilno.

Dobi se v vseh prodajalnicah za tržaško blago.

E. ZBITEK

podobar v Novosadu pri Olomucu na Moravskem

izdeluje steklene mozaike, sv. grobove, Lurško jame, altarje za procesije sv. Rešnjega Telesa itd. Njegovi izdelki so bili pohvaljeni od sv. Očeta papeža Leona XIII. Tudi ima priznalna pisma iz Petrograda, Carigrada itd.

— Ceniki se pošiljajo zastoj. —

PETER MERLIN

„pri zlati krogli“

stara trgovska hiša za tržaško blago in železino v Celovcu, kosarnske ulice,

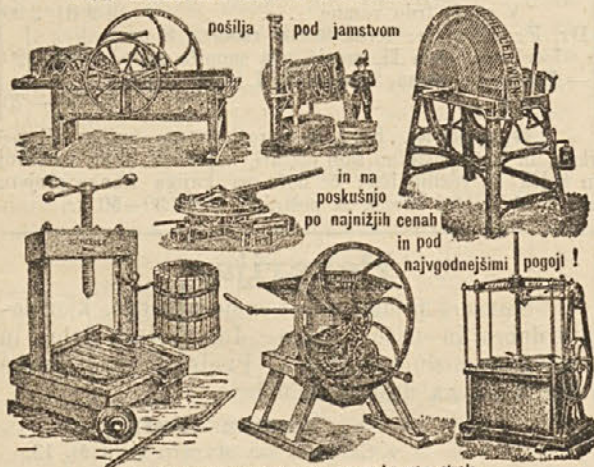
priporoča svojo veliko zalogo najboljših kave, sladkorja, petroleja itd. Prodaja tudi dobra vina, rum in druge žgane pijače, barve, izvrstno moko in južno sadje. Nadalje prodaja vsakovrstno orodje in posodo iz železa, pleha, bakra, cina itd. Za poštenost blagá se jamči; cene so nizke.

Podpisani sprejme zdravega in močnega dečka, ki bi imel veselje, učiti se mizarstva. Oglasila naj se pošiljajo pod imenom: Matevž Weiss, mizarški mojster, Podljubelje m (Unterbergen) na Koroškem.

Pijančljivost

se dá ozdraviti z antibiotinom, kakor se je že mnogokrat s sijajnim uspehom pokazalo. Mnogoštevilna zahvalna pisma ozdravljenih se na željo brezplačno na ogled pošljejo. — Ker zdravilo nima nobenega okusa, zamore se pijanču dajati tudi brez njegove vednosti. — Ena skatlja velja 2 gl. 20 kr. Dvojna skatlja za bolj zastarane bolezni 4 gl. 40 kr. Ako se denar naprej pošlje, dobi naročnik zdravilo brez stroškov na pošti. Naslov prodajalca: Adler-Apotheke, Lugos, Banat Nr. 721.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Lito železo, surovo ali privrečno, za vsakovrstne stroje. Bogato ilustriran 192 strani obsejni cenik v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje takoj zastoj.

IG. HELLER, DUNAJ
2. PRATERSTRASSE NR. 49.
Preprodajalci se iščejo.

Kathreiner

KNEIPP^{ova} SLADNO KAVO

Se dobi povsod - ½ Kile za 25 kr.

Kaj je Kathreiner Kneippova sladna kava?

To je zdrava hišna in družinska pijača, ki se izdeluje v Kathreinerjevih tovarnah ter ima podoben okus kakor prava bobova kava. Poleg drugih prednostnij se ta sladna kava že po tem okusu odlikuje pred drugimi takimi izdelki.

Kathreinerjeva kava je najokusnejša, najzdravejša in najcenejša primes k bobovi kavi. Ona je čisto prirodni plod v celih zrnih in se rabi z velikim pridom namesto cikoriije in

drugih zmletih tvarin, ki se h' kavi mešajo, o katerih se pa kupec ne more prepričati, iz česa da so; uradne preiskave so pa dokazale, da so taki kavini nadomestki dostikrat z raznimi pritikinami popačeni. Iz začetka se vzame ena tretjina Kathreinerjeve in dve tretjini prave kave; pozneje pa vsake polovico.

Tako postane kava voliko bolj zdrava in tudi mnogo cenejša. Kathreinerjevo kavo priporočajo najimunitnejši zdravniki, vsaki dan je bolj obrajtana kot zdrava redilna pijača v javnih zavodih, kakor tudi v stotisočernih družinah. Dobra je pa tudi »čista«, to je, brez primesi bobove kave, ker je zdrava, lahko prebavljiva, redilna in ob enem okusna jed.

Vsaka vestna gospodinja in mati, vsak prijatelj kave, ako mu je mar za lastno zdravje, naj rabi odslej Kathreiner-Kneipovo sladno kavo.

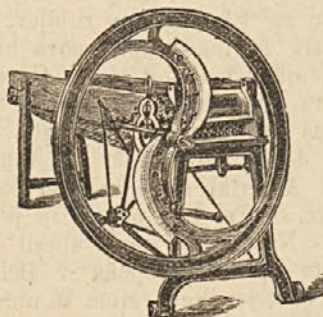
Le na to naj vsak pazi, da ne bo goljufan s kakim ničvrednim ponarejenim izdelkom, zato naj jemlje le izvirne bele zavoje z varnostno znamko, kakor se tu na strani vidi, ter z imenom.

Kathreiner!

Pozor! Bodite previdni in ne pustite se prekaniti. Pristna „Kathreinerjeva kava“ ima vedno enake, bele zavoje in se nikdar ne prodaja odkrita in na vago.

Za krmljenje po zimi!

Stroje za prirejevanje krme; rezalnice za slamo, repo in krompir (repico); mline za robkanje in mečkanje; parnice za živinsko krmo, premakljive štedilne kotlaste peči za živinsko krmo itd.

nadalje:

robkalnice za koruzo; čistilnice za žito; čistilne stroje trijerje; stiskalnice za seno in slamo, na ročno gonjo, stoječe ali na kolesih, izdeluje v priznani izvrstni sestavi

PH. MAYFARTH in sodruž.

C. kr. izklj. priv. tovarna za kmetijske stroje, livarna in fužina na par, na Dunaju II. Taborstrasse 76.

— Ceniki zastoj. — Zastopniki in prekupci se sprejmejo. —

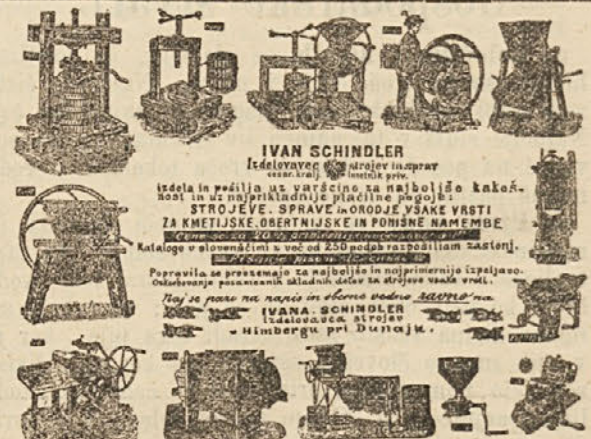
Želi se kupiti dobro ohranjen „harmonij“. Ponudbe naj se pošljejo občinskemu predstojništvu v Kotmarivesi (Köttmannsdorf) na Koroškem.

Važno

za čevljarje, sedlarje, jermenarje in šivilje: najboljše in najcenejše šivne stroje vsake vrste, posamezne dele teh strojev in igle vsake vrste kakor tudi železne blagajnice, varne proti ognju in tatovom, prodaja podpisani in stroje tudi po ceni popravlja v svoji delavnici. Tovarniške cene.

Matija Planko

v Celovcu, Burggasse št. 12.

IVAN SCHINDLER

Izdelovalec strojev in naprav

izdelal in prodalja vs varčino za najboljšo kakovost in za najprilagodnejše pogoje

STROJE VE SPRAVE ORODJE VSAKE VRSTE ZA KMETIJSKE, OBRTNIJSKE IN POŠTNE NAMEMBE

Cenik za 200 strani, v slovenskem in nemškem jeziku

Katalog v slovenski in v več od 250 podk. razpisilam zastoj.

Popravlja se posebej za najboljšo in najprimernejšo izpolneno.

Odbornstvo posameznih izdelkov in strojev vsake vrste.

Naj se jara na naravo in oboroženo sodelovanje

IVANA SCHINDLER

izdelovalec strojev in naprav

in vseh vrst strojev in naprav

in vseh vrst strojev in naprav

in vseh vrst strojev in naprav

in vseh vrst strojev in naprav